बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति
२०५३।५।२४

संशोधन
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी केही नियमहरुलाई
संशोधन गर्ने नियमावली, २०७० २०७०।१।३०

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ३३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यी नियमहरूको नाम "बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३" रहेकोछ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "ऐन" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "निकुञ्ज" भन्नाले बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, सम्झनु पर्छ ।

(ग) "सहायक संरक्षक" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्जको सहायक संरक्षक सम्झनु पर्छ।

(घ) "सवारी साधन" भन्नाले मोटर इन्जिन जडान भएको सवारी साधन सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "राजमार्ग" भन्नाले निकुञ्जभित्र भएर गएको राजमार्ग सम्झनु पर्छ ।

३. **राष्ट्रिय निकुञ्जको सीमानाः** राष्ट्रिय निकुञ्जको सीमाना ऐनको दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी घोषणा गरिए बमोजिम हुनेछ ।

४. **राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेशः** राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची-१ बमोजिमको दस्तुर बुझाउनु पर्ने छ र त्यस्तो दस्तूर बुझाउने व्यक्तिलाई संरक्षक वा राष्ट्रिय निकुञ्जको कुनै कर्मचारीले अनुसूची -२ बमोजिमको प्रवेशपत्र दिनेछ ।

नेपाल कानून आयोग

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियम २० बमोजिम सुविधा प्राप्त बाटो प्रयोग पर्ने व्यक्तिहरूले सम्बन्धित प्रवेश चौकीबाट अनुमति लिई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रबाट हिंडेमा कुनै दस्तूर तिर्नु पर्ने छैन ।

(३) राष्ट्रिय निकुञ्जको अध्ययन भ्रमण गर्न चाहने कुनै व्यक्ति, शिक्षण संस्था वा अन्य कुनै संस्थाको टोली वा सरकारी कर्मचारीलाई संरक्षकले अनुसूची-३ बमोजिमको निःशुल्क प्रवेशपत्र दिन सक्नेछ ।

५. **राष्ट्रिय निकुञ्जमा प्रवेश आफ्नो दायित्वमा हुनेः** प्रवेशपत्र लिई वा नलिई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने व्यक्तिलाई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र कुनै किसिमको हानी नोक्सानी भएमा वा चोटपटक लागेमा वा निजको मृत्यु भएमा समेत त्यस्तो हानी नोक्सानी चोटपटक वा मृत्यु भएबापत क्षतिपूर्तिको निमित्त नेपाल सरकार जिम्मेवार हुनेछैन ।

६. **राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र गर्न निषिद्ध गरिएका कार्यहरूः** संरक्षक वा सो कामको लागि नेपाल सरकारबाट अधिकार प्राप्त कर्मचारीको लिखित अनुमति नलिई कुनै पनि व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र देहायका कामहरू गर्न पाउने छैनः-

(क) जुनसुकै प्रकारको घर, छाप्रो, आश्रय वा आकार बनाउन वा भोग गर्न,

(ख) कुनै भूभाग कब्जा गर्न, फाड्न वा आवाद गर्न,

(ग) घरपालुवा पशु वा पंक्षी चराउन वा तिनीहरूलाई पानी खुवाउन,

(घ) रुख, विरुवा, झाडी वा अन्य कुनै वन पैदावार काट्न, ढाल्न, हटाउन, छेक्न, छाँट्न वा वन पैदावार सुक्ने कुनै काम गर्न, आगो लगाउन वा अरु कुनै किसिमले हानी पुऱ्याउन,

(ङ) क्याम्प गर्न भनी छुट्याइएको स्थान बाहेक अन्यत्र रात विताउन वा क्याम्प गर्न,

(च) क्याम्प गर्न छुट्याइएको स्थान वा संरक्षकले तोकिदिएको स्थान बाहेक अन्य स्थानमा आगो बाल्न,

(छ) नियम २० बमोजिम तोकिएको बाटो बाहेक अन्य बाटो वा ठाउँबाट कुनै घरपालुवा पशु लैजान वा हिंडाउन ।

७. **साथमा राख्न वा लैजान निषेध गरिएका वस्तुहरूः** संरक्षकको लिखित अनुमति विना कुनै व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्दा वा रहँदा नियम २० अन्तर्गत तोकिएको बाटोबाट हिंड्दा देहायका चीज वस्तुहरू साथमा लैजान, राख्न वा प्रयोग गर्न पाउनेछैनः-

(क) हात हतिहार, खरखजाना, विष, विष्फोटक पदार्थ वा सो प्रयोग गर्ने साधनहरू,

(ख) आखेटोपहार वा कुनै वन्यजन्तुको सुकेको वा आलो मासु ।

(ग) धनुषवाण, भाला, जाल, पासो, धराप, गुलेली वा चोट पुऱ्याउन सकिने अन्य यस्तै वस्तुहरू ।

तर राजमार्गबाट सवारी साधनद्वारा यात्रा गर्ने हिंडने यात्रुहरूले इजाजत प्राप्त हातहतियार साथमा लैजान कुनै बाधा पर्ने छैन ।

८. **<u>क्षति पुऱ्याउन नहुने</u>**ः (१) राष्ट्रिय निकुञ्जको सीमानाभित्र वा बाहिरबाट आगो बाली वा अन्य कुनै प्रकारबाट राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रको वनस्पति, झारपात वा अन्य चीज वस्तुलाई क्षति पुऱ्याउन हुँदैन ।

(२) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रको बाटो, पुल, मचान, घर कार्यालय भवन, तारवार, चिन्हपट वा अन्य कुनै चिजबस्तुलाई क्षति पुऱ्याउन हुँदैन ।

९. **<u>बैज्ञानिक अनुसन्धानको लागि नमूना संकलन गर्न सकिने</u>**ः (१) राष्ट्रिय निकुञ्जको हितका लागि उपयुक्त हुने काम वा बैज्ञानिक अनुसन्धानको निमित्त ऐन बमोजिम नमूना संकलन गर्न चाहने व्यक्तिले संरक्षक समक्ष लिखित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन पर्न आएमा संरक्षकले ऐनको अनुसूची -१ मा उल्लेखित वन्यजन्तु बाहेक अन्य वन्यजन्तुलाई पक्री अनुसन्धान गर्न आवश्यक शर्तहरू तोकी वा नतोकी अनुमतिपत्र दिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम अनुमतिपत्र दिंदा लाग्ने दस्तूर राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली, २०३० बमोजिम हुनेछ ।

१०. **<u>शिकार गर्न र चराहरुको गुँड हटाउन वा विगार्न नहुने</u>**ः राष्ट्रिय निकुञ्जको हितको लागि उपयुक्त हुने काम गर्न वा बैज्ञानिक अनुसन्धानको निमित्त नमूना सङ्कलन अनुमति प्राप्त गरेकोमा बाहेक अन्य अवस्थामा कुनै पनि व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र कुनै पनि वन्यजन्तुलाई मार्न, पक्रन, लखेट्न, तर्साउन वा चोटपटक पुऱ्याउन वा कुनै पनि पंक्षीहरुको फुल वा गुँड हटाउन, भत्काउन, विगार्न वा खलबल्याउन हुँदैन ।

११. **<u>माछा मार्न अनुमति लिनु पर्ने</u>**ः (१) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रको नदी, खोला नाला, ताल वा पोखरीमा माछा मार्न चाहने व्यक्तिले अनुसुची -१ बमोजिमको दस्तूर बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दस्तूर बुझाएपछि संरक्षक वा राष्ट्रिय निकुञ्जका कर्मचारीले आवश्यक शर्त तोकी वा नतोकी अनुसूची-४ दस्तूर बुझाउनु पर्नेछ ।

१२. **नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने**: (१) नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति नलिई कुनै पनि व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र माटो, ढुंगा, बालुवा वा अन्य कुनै खनिज पदार्थ खोज्न, खन्न वा हटाउन पाउने छैन ।

(२) कसैले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र अनुसन्धान सम्बन्धी कुनै काम गर्न चाहेमा नेपाल सरकारको स्वीकृति प्राप्त गरी गर्न सक्नेछ र त्यस्तोमा निजले गरेको अनुसन्धानको एकप्रति नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१३. **विज्ञापन टाँस्न वा राख्न नपाइने**: ऐन बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र स्थापित होटल, लज वा अन्य सेवा व्यवसायीहरुले बाहेक राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र कुनै पनि व्यक्तिले कुनै किसिमको चिन्हपट, सूचना, विज्ञापन वा अन्य यस्तै किसिमका पोष्टरहरू टाँसी प्रचार प्रसार गर्नु गराउनु हुँदैन ।

१४. **बाजाहरू बजाउन नपाइने**: राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रका सरकारी कार्यालय, भवन वा ऐन बमोजिम स्थापित होटल, लज वा अन्य सेवा स्थलहरु बाहेक अन्यत्र रेडियो, टेप रेकर्ड र सङ्गीतका यस्तै अन्य बाजाहरू बजाउन पाइनेछैन ।

१५. **फोहर मैला फाल्न नपाइने**: कुनै पनि व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र फोहर मैला गर्न वा फाल्न हुँदैन ।

१६. **विषालु पदार्थ फ्याँक्न नपाइने**: राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र वा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र पुग्ने गरी बाहिरबाट कुनै पनि व्यक्तिले कुनै किसिमको किटनाशक विष वा रासायनिक पदार्थ वा लठ्याउने वा विषालु पदार्थ फ्याँक्न वा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र भएर बग्ने नदी खोला वा पानीको अन्य कुनै स्रोतमा हाल्न वा छर्न वा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र पुग्ने गरी अरु तरिकाबाट हाल्न समेत हुँदैन ।

१७. **राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र सवारी साधन चलाउँदा पालन गर्नु पर्ने कुराहरू**: (१) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र सवारी साधन चलाउने व्यक्तिले देहायका कुराहरुको अधिनमा रहेर मात्र सवारी साधन चलाउनु पर्नेछः-

(क) पाँच टन भन्दा बढी वजनको सवारी साधन चलाउन पाइने छैन ।

(ख) बयलगाडा चलाउन पाइने छैन ।

(ग) सवारी साधन, पैदल यात्रु वा अन्य वस्तुको आवागमनमा वाधा पर्ने गरी सवारी साधन चलाउन वा अड्याई राख्नु हुँदैन ।

(घ) यस नियमावली बमोजिम सुविधा प्राप्त बाटो बाहेक अन्य बाटो वा ठाउँबाट कुनै घर पालुवा जीवजन्तु लैजान वा हिंडाउनु हुँदैन ।

(ङ) हर्न बजाउन वा ३० कि.मि. प्रतिघण्टा भन्दा बढी रफ्तारमा सवारी साधन चलाउनु हुँदैन ।

(च) नियम २० को उपनियम (३) बमोजिम कुनै बाटो बन्द गरिएको अवस्थामा त्यस्ता बाटोबाट सवारी साधन चलाउन वा यात्रा गर्नु हुँदैन ।

(२) राजमार्गमा सवारी साधन चलाउने व्यक्तिले देहायका कुराहरुको अधिनमा रहेर मात्र सवारी साधन चलाउनु पर्नेछ ।

(क) राजमार्गबाट जाने सवारी साधनमा रहेका सबै सामानहरु प्रवेश चौकीमा जँचाई लैजानु पर्नेछ ।

(ख) राजमार्गमा आवश्यकतानुसार राखिएको तगारो र सवारी साधनको गति कम गराउन बनाइएको गति नियन्त्रकको पालना गर्नु पर्नेछ ।

(ग) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र राखिएको तगारो भाँच्न, बिगार्न वा कुनै क्षति पुर्‍याउन हुँदैन ।

(घ) सवारी साधनले कुनै पनि वन्यजन्तुलाई लखेट्न, ठक्कर दिन, घाइते बनाउन, कुल्चिन वा मार्न हुँदैन ।

(ङ) राजमार्गमा सवारी साधन चलाउँदा प्रतिघण्टा ४० कि.मि. को गतिभन्दा बढी चलाउनु हुँदैन ।

१८. **इशारा वा सङ्केत मान्नु पर्ने**ः राष्ट्रिय निकुञ्जकोभित्र सबै सवारी साधनका चालकले राष्ट्रिय निकुञ्जको कर्मचारीले गरेको इशारा वा सङ्केतलाई पालना गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो इशारा वा सङ्केत जनाउनको लागि राखिएको कुनै चिन्हपट बमोजिम सवारी साधन चलाउनु पर्नेछ ।

१९. **आवागमनमा प्रतिबन्धः** राष्ट्रिय निकुञ्जभित्रको होटल, लज, क्याम्प अनुमति प्राप्त स्थान वा राजमार्गमा बाहेक अन्य स्थानमा लिखित अनुमति बिना सूर्यास्तदेखि सूर्योदयसम्म पस्न, हिंडडुल गर्न वा सवारी साधन चलाउनु हुँदैन ।

२०. **बाटोको सुविधाः** (१ राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र अनुसूची -५ बमोजिमको बाटोबाट पैदल यात्रा गर्न, घर पालुवा जीवजन्तु हिंडाउन वा सवारी साधन चलाउन संरक्षकले चिन्हपट लगाई तोकेको बाटोबाट सुविधा प्राप्त हुनेछ ।

(२) संरक्षकको लिखित अनुमति विना उपनियम (१) बमोजिमको चिन्हपट लगाई तोकिदिएको बाटो वाहेक अन्य बाटोको प्रयोग गर्न पाइनेछैन ।

(३) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रतिकूल मौसममा चिन्हपट लगाई तोकिदिएको कुनै बाटो बन्द गर्न संरक्षकले उपयुक्त ठानेमा मौसम अनुकूल नहुन्जेलसम्म बन्द गरी अन्य कुनै बाटो तोक्न सक्नेछ ।

२१. **दस्तूर बुझाउनु पर्ने**ः (१) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र देहायको काम कुरा गरे वापत अनुसूची -१ बमोजिमको दस्तूर बुझाउनु पर्नेछः-

(क) सवारी साधन चलाएमा,

(ख) क्पाम्प गरेमा,

(ग) राष्ट्रिय निकुञ्जको गाइडको सेवा उपलब्ध गरेमा,

(घ) खरखडाई वा वनकस काटेमा ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दस्तूर बुझाउने व्यक्तिलाई अनुसूची -६ बमोजिमको दस्तूर बुझाएको रसिद दिइनेछ ।

२२. **सवारी साधन वा वस्तु पक्राउ गरिने**ः यस नियमावली बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र सुविधा दिइएको बाटो बाहेक अन्य बाटोबाट सवारी साधन वा वन्यजन्तु हिडाएको भेटिएमा संरक्षकले तोकिदिएको दर्जाको राष्ट्रिय निकुञ्जको कर्मचारीले पक्री सम्बन्धित अधिकारी समक्ष कारबाहीका लागि बुझाउनेछ ।

२३. **गिरफ्तार गर्न सकिने**ः (१) संरक्षकबाट वारेण्ट प्राप्त गरी सहायक संरक्षक, रेञ्जर,वन्यजन्तु गार्ड वा राष्ट्रिय निकुञ्जका अन्य कर्मचारीहरुले ऐनको बर्खिलाप काम गरेको अभियोगमा कुनै व्यक्तिलाई गरिफ्तार गर्न वा त्यस्तो व्यक्तिको मालसामान वा सवारी साधनको खानतलासी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै अभियुक्त भागी जाने अवस्था भएमा विना वारेण्ट पनि अभियुक्तलाई पक्राउ गर्न वा निजको सरसामान वा सवारी साधनको खानतलासी गर्न सकिनेछ ।

२४. **दुर्घटना वा मृत्यु भएमा सूचना गर्नुपर्ने**ः राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने कुनै व्यक्तिको दुर्घटना वा मृत्यु भएमा त्यस्तो व्यक्तिको साथमा गएका अन्य व्यक्तिले वा सो दुर्घटना वा

मृत्यु भएको थाहा पाउने व्यक्तिले सो कुराको सूचना नजिकको प्रहरी चौकी वा राष्ट्रिय निकुञ्जको कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।

२५. **<u>सरकारी कामको लागि राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेशमा छुटः</u>** यस नियमावलीमा लेखिएको कुनै कुराले पनि राष्ट्रिय निकुञ्ज वा अन्य कुनै सरकारी कार्यालयका कुनै कर्मचारीलाई आफ्नो कार्यालय वा अन्य कुनै सरकारी कार्यालयको आदेश अनुसार कुनै सरकारी काम कारवाही कार्यान्वयन गर्नको लागि राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र कुनै पनि समयमा प्रवेश गर्न बाधा पुर्‍याएको मानिने छैन ।

२६. **<u>मुद्दा हेर्ने अधिकारी</u>**ः (१) यस नियमावली अन्तर्गतका कसूर सम्बन्धी मुद्दाको कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार संरक्षकलाई हुनेछ ।

(२) उपनियम (१) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी देहायका कसूर सम्बन्धी मुद्दाको कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार सहायक संरक्षक रहेकोमा सहायक संरक्षकलाई र निज नरहेकोमा रेञ्जरलाई हुनेछः-

(क) नियम ४ विपरित अनुमति नलिई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गरेमा,

(ख) दुईहजार पाँचसय रुपैयाँसम्म मोल पर्ने वन पैदावार अनियमित ढंगबाट हटाएमा, काटेमा वा झिकेमा,

(ग) घरपालुवा जीवजन्तु वा पंक्षीलाई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र चराएमा वा पानी खुवाएमा,

(घ) छुट्याइएको क्याम्प वा स्थान बाहेक अन्यत्र रात बसेमा, क्याम्प गरेमा वा आगो बालेमा,

(ङ) नियम ११ विपरित अनुमति नलिई माछा मारेमा,

(च) नियम १३ को बर्खिलाप कुनै चिन्हपट, सूचना, विज्ञापन वा पोष्टरहरू राखेमा वा टाँसेमा,

(छ) नियम १४ को बर्खिलाप कुनै बाजा बजाएमा,

(ज) नियम १५ बर्खिलाप फोहर मैला गरेमा,

(झ) नियम १७ र १८ को वर्खिलाप हुने गरी सवारी साधन चलाएमा,

(ञ) नियम १९ विपरित सूर्यास्तदेखि सूर्योदयसम्म अनुमति विना निकुञ्जभित्र प्रवेश गरेमा वा हिंडडुल गरेमा,

तर राजमार्गमा चल्ने सवारी साधनको लागि २४ सै घण्टा खुल्ला रहनेछ ।

(ट) नियम २० विपरीत तोकेको बाटो बाहेक अन्य ठाउँबाट पैदल यात्रा गरे, घर पालुवा जीवजन्तु हिंडाए वा सवारी साधन चलाएमा ।

२७. **अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिनेः** संरक्षकले आफूले प्राप्त अधिकार मध्ये नियम २६ बमोजिम मुद्दा हेर्ने अधिकार बाहेक अन्य अधिकार आफूमुनिका कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२८. **सवारी साधन र पर्यटक संख्यामा नियन्त्रण**ः राष्ट्रिय निकुञ्जको वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्ने देखिएमा संरक्षकले त्यस्तो क्षेत्रमा प्रवेश गर्ने सवारी साधनमा प्रतिवन्ध लगाउन र पर्यटक संख्यामा नियन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२९. **अनियमित तरिकाबाट संकलन गरेको वन पैदावार लिलाम बिक्री गर्नेः** (१) कसैले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र गैरकानूनी तरिकाले संकलन गरेको वन पैदावारलाई संरक्षकले वा निजले खटाएको राष्ट्रिय निकुञ्जको अन्य कुनै कर्मचारीले त्यस्तो वन पैदावारको बिगो कायम गरी लिलाम बिक्री गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम लिलाम बिक्री गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

३० **अनुसूचीमा थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेः** नेपाल सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी यस नियमावलीको अनुसूचीहरूमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

द्रष्टव्य :- (१) केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू "श्री ५ को सरकार" को सट्टा "नेपाल सरकार"।

(२) राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी केही नियमहरुलाई संशोधन गर्ने नियमावली, २०७० द्वारा संशोधन भएका शब्दहरु "शाही बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज" को सट्टा "बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज"।

*अनुसूची — १

(नियम ४, ११ र २१ संग सम्बन्धित)

दस्तूर

क.स.	विवरण	दस्तुर (रु.)		
		नेपाली नागरिक	सार्क मुलुकका नागरिक	अन्य विदेशी नागरिक
(क)	राष्ट्रिय निकुञ्जको प्रवेश दस्तूर (प्रति व्यक्ति प्रतिदिन) (१० वर्ष मुनिका बालबालिकालाई प्रवेश दस्तुर लाग्ने छैन ।)	५०।-	५००।-	१,०००।-
(ख)	माछा मार्ने दस्तूर (बल्छीले मात्र प्रति व्यक्ति प्रति दिनको लागि) (परम्परागत रुपमा माछा मारी जीविका चलाउने स्थानीय बोटे, दराई, कुमाल, थारू जातिका मानिसहरूलाई वार्षिक शुल्क रु. १००।— तिरी माछा मार्न पाउने छन।)	१००।—	१,०००।-	२,०००।-
(ग)	क्याम्पिङ (बास बस्ने) दस्तूर (प्रति व्यक्ति प्रत्येक रातको लागि)	१००।—	५००।-	१,०००।-
(घ)	निकुञ्जको नदी नालामा पर्यटक घुमाउन डुँगा वा र्‍याफ्टिङ्ग चलाए बापत लाग्ने दस्तूर			
(१)	डुँगा (प्रति व्यक्ति प्रति ट्रिप)	१००।—	७५०।-	१,०००।-
(२)	र्‍याफ्टीङ्ग (प्रति व्यक्ति प्रति ट्रिप)	१००।-	१,०००।-	२,०००।-
(ङ)	तालिम प्राप्त पञ्जीकृत गाईडले निकुञ्जभित्र गाईड सेवा उपलब्ध गराए बापत प्रति गाईड प्रतिवर्ष गाईड शुल्क वापत	१,०००।-		
(च)	सवारी साधन दस्तूर (प्रति सवारी प्रति पटक)			
(१)	राजमार्ग बाहेक सुविधा प्राप्त बाटोको लागि :			
	(क) कार, जीप, ट्रक बस, ट्र्याक्टर, लरी (५ टनसम्म) को लागि	५०।-		

* मिति २०६९।३।४ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा हेरफेर गरिएको ।

नेपाल कानून आयोग

	(ख) मोटरसाइकल, वयल गाडा र टाँगाको लागि	१०।-
(२)	व्यावसायिक जङ्गल ड्राइभ	
	कार	१,०००।-
	जिप	२,०००।-
	भ्यान	२,५००।-
(३)	सुविधा प्राप्त बाटो बाहेक अन्य बाटोको लागि मोटर इन्जिन जडान भएको सवारी साधनका लागि	३००।-
(४)	हेलिकप्टर अवतरण प्रत्येक पटकको लागि	५,०००।-
(छ)	खर खुडाई, वनकस दस्तुर (प्रति पूर्जी)	२५।-

द्रष्टव्यः

(क) रीत पूर्वकको प्रवेशपत्र बाहकलाई मात्र निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्न दिइनेछ ।

(ख) घरपालुवा जीवजन्तुलाई राष्ट्रिय निकुञ्जको सुविधा प्राप्त बाटोबाट लैजाँदा दस्तुर लाग्ने छैन ।

(ग) खर खडाई पूर्जीको म्याद तीन दिनको हुनेछ ।

(घ) गाईड शुल्क बुझाउने गाईडलाई निकुञ्ज प्रवेश दस्तूर लाग्ने छैन ।

(ङ) व्यवसायिक जंगल ड्राइभमा प्रयोग गरिने सवारी साधनमा देहायमा तोकिएको संख्या भन्दा बढी पर्यटक राख्न पाइने छैनः-

(क) कार — ४ जना

(ख) जिप — १० जना

(ग) भ्यान — १५ जना

(च) प्रवेशपत्र वा अनुमतिपत्र नलिई राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने वा उपरोक्त बमोजिम कुनै काम गर्ने व्यक्तिलाई तोकिएको दस्तूरमा शत प्रतिशत अतिरिक्त दस्तूर लिई प्रवेशको अनुमति दिइनेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची -२
(नियम ४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज
<u>प्रवेशपत्र</u>

मितिः...............

<u>क्र.सं.</u>

१. प्रवेशपत्र लिने व्यक्तिको नामः-
२. ठेगानाः
३. राष्ट्रियताः
४. प्रवेशद्वारः
५. प्रवेश गर्ने दस्तूरः
६. प्रवेश गर्ने मितिः
७. प्रवेशपत्र बहाल रहने अवधिः

....
प्रवेशपत्र प्रदान गर्नेको दस्तखत

द्रष्टव्यः- (१) प्रवेशपत्र हस्तान्तरण गर्न पाइनेछैन ।
(२) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३ को पालना गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची -३

(नियम ४ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज

निःशुल्क प्रवेशपत्र

मितिः-

क्र.सं.

१. प्रवेशपत्र लिने व्यक्तिको वा संस्थाको नाम :-

२. ठेगानाः

३. प्रवेश गर्ने व्यक्तिको संख्याः-

४. प्रवेशद्वारः

५. प्रवेश गर्ने उद्देश्यः

६. प्रवेशपत्र बहाल रहने अवधिः

....

प्रवेशपत्र प्रदान गर्नेको दरखास्त

द्रष्टव्यः- (१) यो प्रवेशपत्र हस्तान्तरण गर्न पाइनेछैन ।

(२) राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३ को पालना गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची-४
(नियम ११को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज

माछा मार्ने अनुमतिपत्र

क्र.सं. मितिः...............

१. अनुमतिपत्र लिने व्यक्तिको नामः
२. ठेगानाः-
३. नागरिकताः-
४. माछा मार्न पाइने नदी खोला वा पोखरीको नाम वा त्यसको खण्ड वा हिस्साको विवरणः-
५. माछा मार्ने दस्तूरः-
६. अनुमतिपत्र बहाल रहने अवधिः-

....

अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेको दस्तखत

द्रष्टव्यः यो अनुमति प्राप्त गर्ने व्यक्तिले संरक्षकले तोकेको शर्तको अधिनमा रही माछा मार्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची -५

(नियम २० सँग सम्बन्धित)

घर पालुवा जीवजन्तु, सवारी साधन र पैदल यात्रुको लागि बाटोहरू

१. बबईदेखि सैनावारसम्मको राजमार्ग ।

२. अस्रेनीदेखि कर्णाली पुलसम्मको राजमार्ग ।

३. अस्रेनी दानुवाताल हुँदै तेलपानीसम्म ।

४. राँझागाउँबाट आउने बाटोको किनारा च्यामा खोलादेखि निकुञ्जको वनपथ हुँदै चिसापानी करेली खोलासम्म ।

नेपाल कानून आयोग

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची -६

(नियम २१ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज

दस्तूर बुझाएको रसिद

क. सं. **मितिः-**

दस्तूर बुझाउनेको नाम, थरः

ठेगानाः

दस्तूर बुझाउने प्रयोजनः

१. सवारी चलाउन

२. क्याम्प गर्न

३. निकुञ्जको गाइड सेवा उपलब्ध गर्न

४. खरखडाई वा वनकस काट्न

....

दस्तूर बुझिलिनेको दस्तखत

द्रष्टव्यः यो रसिद दस्तूर बुझाउने व्यक्तिले राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र रहँदा साथमा राख्नु पर्नेछ ।